

# DE LEIDSCHE RIJN MAN



## WAAR IS RHINNO...?

### Prehistorie - IJzertijd

Bonk-bonk-bonk! Er werd kort maar beslist op de deur van de vervallen hut geklopt.

“Ja, ja...ik kom al!” De oude vrouw stommelde naar de deur om die te openen. Met een hevige windvlaag in de rug struikelde een gedaante naar binnen. De vlam van het olielampje flikkerde hoog op en kwam pas weer tot rust toen de deur gesloten was.

De binnengekomene ontdeed zich van de mantel...het was een nog jonge vrouw met lang, roodblond haar. Ze liep huiverend naar het vuur, waar boven een bronzen ketel hing te pruttelen aan een ijzeren driepoot.

De oude vrouw liet haar geduldig tot rust komen.

“Heb je meegebracht waar ik je om heb gevraagd?” vroeg ze na een tijdje. De jonge vrouw greep naar het spiraalvormige amulet om haar hals en knikte.

“Mooi...” zei de oude vrouw zacht, “kom bij me zitten bij het vuur en praat met mij.” Ze klopte met haar hand op de bruine schapenvacht naast zich.

“Ik ben Riga, zoals ik u al verteld heb, Wijze Moeder.” zei de jonge vrouw, toen ze naast haar zat.

“Ik was getrouwd met Beorn van de grote boerderij bij het wilgenbos, om de derde bocht van de rivier. Mijn echtgenoot verdronk tijdens de grote storm, achttien manen terug, toen hij een kalf uit het water probeerde te redden. Sindsdien willen allerlei mannen uit de buurt met mij trouwen want de boerderij is heel aantrekkelijk...achttien koeien, meer dan veertig schapen...ze noemen me de bijenkoningin... omdat alle mannetjes om me heen zwermen!”

“Maar je bent niet in ze geïnteresseerd...” stelde de oude vrouw vast.

“Nee,” zei Riga korzelig. “Wat moet ik met die kerels die mij alleen maar willen om mijn erfenis!”

De oude vrouw streek haar over haar wang. “Ga verder...” zei ze.

“Rhinno!” zei Riga en haar ogen werden vochtig. “Ik heb hem zeven manen geleden ontmoet op de jaarmarkt. Hij is smid en vindt mij belangrijker dan die hele boerderij!”

De oude vrouw nam een bundeltje gedroogde kruiden uit een aarden pot en gooide dat in de ketel.

Ze roerde langzaam met een roerhout, gemaakt van de top van een jonge spar, met de aanzet van de bovenste takkenkrans er nog aan. Na enige tijd begon er zich een bitterzoete geur te verspreiden. Ze snoof de dampen op en staarde in het borrelende oppervlak van de vloeistof in de ketel.

“Waar is Rhinno?” vroeg ze met een wazige blik in haar ogen.

“Daarvoor kom ik juist bij u, Wijze Moeder.” snuifte Riga, haar ogen afdeppend met een zoom van haar kleed. “Als hij even kon, kwam hij bij mij, lopend uit zijn dorp stroomafwaarts. Hij hielp mij met de dieren en hij hield van mij.” De oude vrouw roerde in de ketel en snoof diep. “Gooi nog een stuk hout op het vuur!” beval ze. Uit een andere pot nam ze met haar vingertoppen een paar gedroogde blaadjes en sprenkelde die in de ketel. De geur werd dieper en kruidiger, Riga moest er van hoesten.

“Maar dat klinkt toch goed...” zei de oude vrouw, die nergens last van scheen te hebben.

“De mannen hier gunden het mij niet. Wulf-met-het-ene-oog kwam langs en Hirs-de-jager. Laaiend waren ze...ze verweten me dat ik ontrouw was aan het dorp omdat ik een vreemde verkoos boven een van hen. Ook Branh-van-de-kreek was er... natuurlijk kwamen ze nooit als Rhinno er zelf was!”

“Maar je kon ze alleen ook wel aan...” veronderstelde de oude vrouw.

“Dankzij de honden,” zei Riga spottend, “de kerels wilden blijkbaar hun broeken heel houden!”

“En Rhinno...” begon de oude vrouw opnieuw, nadat ze weer in de ketel had geroerd.

Riga zuchtte. “De laatste keer dat Rhinno bij me was, was zo’n twee manen geleden. Hij had een paar dingen gerepareerd in mijn huis. We hebben samen gegeten en merkten dat de honden een paar keer kort aansloegen. Eerst sloegen we daar geen acht op, maar toen Rhinno in het donker vertrok, had ik een heel onrustig gevoel van binnen.”

Ze begon weer te huilen. “Ik heb hem nooit meer gezien!” bracht ze er uit, tussen twee gierende uithalen in.

De oude vrouw boog zich weer voorover boven de ketel en haalde de wasem diep in. Zonder Riga aan te kijken, stak ze haar hand op. “Geef me de amulet die hij voor je gemaakt heeft!” zei ze kort.

Riga maakte de ijzeren spiraal los van het koordje waarmee hij om haar hals hing en gaf het haar.

De oude vrouw drukte de amulet tegen haar voorhoofd en keek aandachtig in de toverdrank. Riga zag haar zwart afgetekend tegen het schijnsel van het vuur dat het grijze haar van de oude vrouw deed oplichten.

Na enige tijd begon de oude vrouw te trillen en brabbelde iets.

“Wat zei u, Wijze Moeder?” vroeg Riga voorzichtig.

“Rhin...Rhinno...ik zie hem...” klonk het bijna onverstaanbaar uit de mond van de oude vrouw.

“Hij loopt in het donker langs de rivier...de maan verdwijnt telkens achter de wolken, maar soms kan hij zien hoe hij moet gaan...”

“Is het goed met hem?” vroeg Riga gespannen. De oude vrouw maakte een afwerend gebaar.

“Hij loopt en hij zoekt zijn weg...en hij luistert...” Weer snoof de oude vrouw diep boven de ketel.

“Hij luistert...hij wordt gevolgd! Hij probeert onhoorbaar te lopen...hij gaat van het pad af, de vlierstruiken langs de rivier in...hij bukt zich...laat zich op zijn knieën zakken...onhoorbaar kruipt hij onder de laagste takken door en drukt zich tegen de vochtige grond.”

Riga kreunde en de oude vrouw gebaarde haar weer tot stilte.

“Er gebeurt niets...er gebeurt niets...ja...er sluipen mannen naderbij...de een na de ander...een man met een blind oog...donkere schimmen...ze gaan voorbij...”

Riga beet op haar hand om maar geen geluid te maken. Met wijd opengesperde ogen keek ze naar de oude vrouw, die in het licht van de vlammen met haar uitgespreide armen en haar wijde, zwarte gewaad wel op een fladderende raaf leek.

De oude vrouw ademde diep. “Rhinno...hij klemt zich vast aan de grond...het is stil, de mannen zijn voorbij...voorzichtig komt hij overeind...”

De oude vrouw stootte een korte gil uit: “Pijn...een harde klap onderaan zijn achterhoofd... duizelig... wil nog vluchten...”

Zij richtte zich hoog op en zakte daarna met een diepe zucht in elkaar. Riga schoot toe en schoof haar weg van het vuur, voordat het wilde, grijze haar vlam zou vatten.

Langzaam, heel langzaam kwam de oude vrouw weer een beetje tot zichzelf. Riga wiegde haar zachtjes heen en weer en gaf haar slokjes water te drinken. De vlammen doofden langzaam, het kokende mengsel in de ketel kwam tot rust en de dampen vervlogen.

De oude vrouw sloeg haar ogen op en keek Riga aan. “Het spijt mij, kind...slecht bericht...” zei ze zacht. “Een van de mannen is een ervaren jager...hij laat de anderen voorgaan en ontdekt Rhinno als die wil vluchten. Met een knuppel slaat hij hem tegen het hoofd...de anderen komen terug en storten zich op Rhinno...ze slaan hem op zijn hoofd, op zijn nek, op zijn rug...hij valt...hij valt voorover in het water...”

Riga keek haar woordeloos aan.

“Rhinno...” mompelde de oude vrouw, “hij drijft in de rivier...zo...”

Ze ging voorover op de grond liggen en strekte haar armen en benen wijd uit.

Hans Doornweerd/Latifundium ad Flevum (LatAF)

**VERHAAL**